

Voorburgse Oratorium Vereniging

CONCERT

STABAT MATER

Giovanni Battista Pergolesi

Haags Jeugdkoor

o.l.v. Silvère van Lieshout

MARKUS PASSION

Reinhard Keiser

Voorburgse Oratorium Vereniging

o.l.v. Marijke van Klaveren

Medewerking: Martine Salomons sopraan
Rob Meijers countertenor
Jan van Elsacker tenor
Martijn Sanders bas / bariton
Musicanti soli Stabat Mater

Begeleiding: RBO Sinfonia

Orgel: Bert Mooiman

Algehele leiding: Marijke van Klaveren

vrijdag 16 maart 2007 - 20.15 uur

Fonteinkerk, Fonteynenburghlaan 1, Voorburg

Kerk open 19.30 uur

Toegang: € 18,00, tot 18 jaar € 9,- Incl. consumptie
Het programmaboekje is tevens toegangsbewijs

Dirigent: Marijke van Klaveren

Informatie: info@vov-voorborg.nl

Contact: www.vov-voorborg.nl

Postbank: 355593 Voorburgse Oratorium Vereniging te Voorburg KvK: 40407949

- 2 -

Programma

STABAT MATER - G.B. PERGOLESI

- pauze -

MARKUS PASSION - R. KEISER

Wilt u actief lid worden van de VOV?

De VOV is een dynamisch koor voor jong en oud. Het telt nu 78 leden en legt zich toe op de uitvoering van grotere koorwerken. Spreekt de Voorburgse Oratorium Vereniging u aan, dan kunt u altijd langskomen bij een repetitie. Kijk eens wat de VOV te bieden heeft of bel voor informatie met het secretariaat: tel. 070-3257546 of 070-3863200.

De avond waarop gerepeteerd wordt is maandag van 20.00 tot 22.00 uur. Tussendoor wordt er gepauzeerd en is er de mogelijkheid een kopje koffie of thee te drinken.

De repetities staan onder leiding van de dirigent Marijke van Klaveren, de begeleider op de piano is Astrid de Koning. De repetities vinden plaats in de gemeentesaal van de Opstandingskerk aan de Rembrandlaan 92 in Voorburg.

Op zondag 18 november a.s. zal de VOV meewerken aan het jaarlijks Caeciliaconcert in het kader van 'Muziek in de Bonifatius' (van Vredenburgweg Rijswijk). Uitgevoerd wordt o.a. de Mis van C. M. Widor voor 2 koren en 2 orgels. Aanvang 15.00 uur. Toegang gratis.

In 2008 zullen wij op 10 oktober een concert geven in de Fonteinkerk. Op het programma staan Messe C-dur Opus 86 van L. van Beethoven en Stabat Mater van G. Rossini. De begeleiding zal verzorgd worden door RBO Sinfonia.

Hopelijk mogen wij u binnenkort bij ons begroeten !

zie ook:

www.vov-voorborg.nl

RBO Sinfonia

RBO Sinfonia is een professioneel orkest, gespecialiseerd in het begeleiden van koren en solisten.

Daarnaast verzorgt **RBO Sinfonia** educatieve concerten en stelt koordirigenten door middel van practica in de gelegenheid zich te bekwamen.

RBO Sinfonia wordt per concert gecontracteerd.

Vanuit de vaste bezetting zijn vele varianten in de samenstelling mogelijk. Zowel de orkestrale begeleiding van de Matthäus Passion als het contracteren van een koperkwintet of een enkele harpist(e) behoren tot de mogelijkheden.

RBO Sinfonia is opgericht in 1984 en heeft sindsdien tijdens 1280 concerten 2800 werken uitgevoerd; 950 verschillende werken van 230 verschillende componisten.

Het orkest heeft een schat aan ervaring in de personele bezetting binnen de veste. Sommigen kennen een orkesttraditie van dertig jaar en langer.

RBO Sinfonia neemt bij de koren een unieke plaats in en staat garant voor het welslagen van een uitvoering op een verantwoord niveau.

Marijke van Klaveren

Marijke van Klaveren studeerde aan het Koninklijk Conservatorium te Den Haag de hoofdvakken Orgel en Schoolmuziek, en aan het Rotterdams Conservatorium Koordirectie en Kerkmuziek, als leerling van Barend Schuurman.

Behalve van de Voorburgse Oratorium Vereniging die sinds juni 2005 (weer) onder haar leiding staat, is zij dirigent van het Voorburgs Vocaal Ensemble. Zij dirigeerde diverse koren en ensembles, zoals het Wassenaars Kamerkoor, het Koor van de Stichting Utrechtse Bachcantatediensten, het Haags Kinderkoor en diverse ensembles op het Koninklijk Conservatorium. Aan dit laatstgenoemde instituut was zij tevens jarenlang verbonden als docent Kerkmuziek; op dit moment doceert zij er muziektheorie, solfège en koorzang.

Zij is initiatiefnemer van en docent aan de Kinderkoor Academie Nederland (voorheen bekend onder de naam Zangschool Zuidholland), een instituut dat zich richt op de vocale training en muzikale opleiding van kinderen en dat tevens een specialistische opleiding voor kinderkoordirigenten verzorgt. Regelmatig werkt zij mee als docent aan landelijke koordirectie cursussen.

Haags Jeugdkoor

Het Haags Jeugdkoor (1997) is een koor voor jeugd en jongeren vanaf 14 jaar. Het repertoire is zeer breed: van oude muziek tot hedendaags. Het koor bestaat voornamelijk uit oudleden van het Haags Kinderkoor en het Zoetermeers Kinderkoor. Het ensemble voor gelijke stemmen telt 19 leden in de leeftijd van 14 tot 23 jaar.

Het Haags Jeugdkoor staat onder leiding van Silvere van Lieshout. Hij is directeur van de Kinderkoor Academie Nederland. Daarnaast is hij als music consultant actief bij de revitalisering van koren en adviseur voor UNISONO (voorheen SNK) het landelijk centrum voor de amateurmuziek in Utrecht. Hij is ook de auteur van diverse uitgaven over kinderkoor en veelgevraagd jurylid bij buitenlandse festivals.

Bert Mooiman

De pianist, organist, kerkmusicus en muziektheoreticus Bert Mooiman (1965) genoot zijn opleiding aan het Koninklijk Conservatorium te Den Haag. Hij studeerde piano bij Theo Bruins. In 1989 behaalde hij het diploma 'Uitvoerend Musicus', cum laude. Hij nam deel aan verschillende masterclasses.

Na deze studie volgde hij lessen bij Naum Grubert. Hij trad als solist op met verschillende orkesten en bekende dirigenten. Zijn orgelstudie bij Wim van Beek sloot hij af in 1987, eveneens cum laude. Zijn examen werd onderscheiden met het cijfer 10. Bij deze gelegenheid werd hem tevens de Fock-medaille uitgereikt voor zijn bijzondere artistieke prestaties. Aansluitend studeerde hij kerkmuziek en volgde hij lessen improvisatie bij Bert Matter. Hij won prijzen op internationale concoursen.

In 1999 begon hij de hoofdvakstudie Theorie der Muziek, welke hij in 2003 afrondde. In april 2003 werd hij gehonoreerd met de Martin J. Lürsenprijs.

De optredens van Bert Mooiman omvatten basso-continuospel, orgelconcerten, pianorecitals, kamermuziek en solospel met orkest, en zijn repertoire reikt van de oudste klaviermuziek tot de meest recente composities. Bert Mooiman maakte deel uit van Het Doelenensemble. Hij is thans als docent verbonden aan het Koninklijk Conservatorium te Den Haag. Hij is vaste organist van het Van Dam-orgel in de Nieuwe Badkapel te Scheveningen.

Martine Salomons - sopraan

De sopraan Martine Salomons (Emmen 1973) kreeg haar eerste zanglessen van Klaziene van der Vinne. Daarna studeerde zij solozang (docerend musicus) aan het Conservatorium Enschede bij Anne Haenen. Ze vervolgt thans haar studie aan de Messiaen Academie bij Cora Canne Meijer en Anne Haenen. Ook volgde Martine gastlessen bij o.a. Kevin Smith, Meinhardt Kraak, Konrad Richter, Charles van Tassel en Jard van Nes.

Als soliste trad Martine op in het Requiem van Mozart, in het Oratoria de Noëll van Saint Saëns, het Magnificat van Rutter, Die Schopfung van Haydn, Petite Messe Solonelle van Rossini en in verschillende Bachcantates. Martine is tevens werkzaam als zangdocente en geeft stemvorming aan verschillende koren.

Rob Meijers - countertenor

De countertenor Rob Meijers begon al op zeer jeugdige leeftijd met zingen. Als jongenssopraan zong hij in het Jeugdkoor Cantarella o.l.v. Harrie Spronken. Vervolgens ging hij naar het Jeanne d'Arc College te Maastricht, waar hij de middelbareschoolopleiding volgde in de Voco (voortgezet onderwijs in combinatie met conservatorium).

Na zijn eerste fase solozang docerend en uitvoerend musicus succesvol te hebben afgesloten als bariton bij Frans Kokkelmans, werd hij toegelaten tot de vervolgopleiding. Mya Besselink werd zijn nieuwe docent solozang en onder haar leiding specialiseert Rob zich als countertenor.

In mei 2004 volgde hij een masterclass bij de countertenor Andreas Scholl. In samenwerking met het Limburgs Symfonie Orkest zong hij enkele duetten uit het "Stabat Mater" van

Pergolesi. Rob verleende solistische medewerking aan de "Johannes Passion" van J.S. Bach o.l.v. Huub Ehlen (Heerlen en Grimbergen).

In mei 2005 behaalde hij zijn "master-degree" solozang en werd hij gekozen tot winnaar van de "Music Award Maastricht".

In juli van dat jaar zong Rob de rol van "Emone" in de opera "Antigona" o.l.v. Jan Stulen, waarmee hij de studierichting "opera" cum laude afsloot. Tijdens het festival "Musica Sacra" in Maastricht (september 2005) was hij een van de solisten in de "Faust-Kantate" van A.Schnittke o.l.v. Ed Spanjaard.

In het kader van de 'nationale voorrondes' van het Internationaal Vocalisten Concours te 's Hertogenbosch werkte Rob samen met het Brabants Orkest o.l.v. Roberto Benzi.

Onlangs zong hij de 'Alt-solo' in de "Messiah" van G.F. Händel o.l.v. Geert van den Dungen en bereikte hij de halve finale op het 'Francisco Viñas' concours te Barcelona.

In april jl. maakte Rob zijn operadebuut als 'Halimacus' in het Hessisches Staatstheater te Wiesbaden (Duitsland), in de opera 'Croesus'. In november 2006 is hij in Huizen te horen in het "Requiem" van W.A. Mozart.

Jan van Elsacker - tenor

Jan van Elsacker genoot zijn eerste zangopleiding bij het Antwerps Kathedraalkoor o.l.v. kapelmeester Jan Schrooten, waar hij verscheidene solo's zong. Aan het Koninklijk Vlaams Muziekconservatorium te Antwerpen behaalde hij de eerste prijs voor zang en piano bij respectievelijk Liane Jaspers en Frederic Gevers. Later volgde hij lessen bij Dina Grossberger en Tom Sol en nam deel aan diverse masterclasses bij Noëlle Barker.

Van '87 tot '91 was hij betrokken bij projecten met het Collegium Vocale en La Chapelle Royale (Philippe Herreweghe), La Petite Bande (Gustav Leonhardt, Sigiswald Kuyken), Anima Eterna (Jos van Immerseel) en het Vlaams Radiokoor (Vic Nees).

Met Currende Consort (Erik Van Nevel) maakte hij meerdere opnamen voor zowel radio als TV en CD, o.a. de serie "Vlaamse Polyfonie" van Eufoda.

In '96 werd hij laureaat op het internationaal solistenconcours "Musica Antiqua Brugge" en hij werd geselecteerd voor de "Erna Spoorenberg Vocalisten Presentatie". In '97 bracht Jan samen met Jos van Immerseel een Schubertliedrecital en met Claire Chevalier werd hij door "Radio Bremen" uitgenodigd om daar een liederavond te brengen rond Haydn en Schubert. In '98 zong hij in samenwerking met Musica Antiqua Köln o.l.v. Reinhard Goebel de Feestcantates van J.S.Bach in het Oude Muziekfestival van Brugge en hij nam deel aan concerten i.s.m. de Nederlandse Bachvereniging, I Fiamminghi, Capella Musicae Graz, Currende, Ex Tempore, Ricercar Consort, Le Parlement de Musique, Rheinische Kantorei, La Fenice, Il Gardellino, Collegium Instrumentale Brugense, Huelgas Ensemble, Akademia, La Sfera Armoniosa en meerdere andere gerenommeerde ensembles.

Op CD is hij te beluisteren in de evangelistenpartij uit de "Johannespassie" van G.F.Händel en de "Mariavespers" van C.Monteverdi (label "Vox Temporis") o.l.v. Florian Heyerick. Met Akademia nam hij "Geistliche Konzerte" en "Die sieben Worte Jesu Christ" van Heinrich Schuetz op. Deze CD werd bekroond met de "Diapason d' Or". Verder maakte hij o.a. opnamen voor de labels Harmonia Mundi, Pierre Verany, Eufoda, Accent, EMI, L'oiseau-lyre e.a.

Martijn Sanders - bas / bariton

Bariton Martijn Sanders studeerde aan het Utrechts conservatorium bij Henny Yana Dieemer en aan de Universität für Musik und darstellende Kunst in Wenen. Ook volgde hij lessen bij onder meer Thomas Hampson en David Wilson-Johnson en was hij lid van operastudio Nederland.

Nadat hij een eerste prijs won op het Nico Dostal concours in St Pölten (Oostenrijk) debuteerde hij in 1999 in Wenen ter gelegenheid van de Wiener Mozartwoche als Papageno (Zauberflöte-Mozart). Ook zong hij in datzelfde jaar de rol van Dandini (Cenerentola-Rossini) in het festival van Rheinsberg. Daarna zingt hij rollen bij oa de Wiener Kammeroper, Opera Trionfo, de Nationale Reisopera, de Nederlandse opera en op verschillende internationale festivals. Tot zijn operarepertoire behoren naast al eerder genoemde, rollen als Conte Almaviva en Figaro (Le nozze di Figaro-Mozart), Don Giovanni (Don Giovanni-Mozart), Guglielmo (Cosi fan tutte-Mozart), Pimpinone (Pimpinone-Teleman), Maitre Jean (La Colombe-Gounod), Escamillo (Carmen-Bizet), Basilowisch (Graf von Luxemburg -Lehar), Demetrius (Midsummernightsdream-Britten), Patrocles (King Priam-Tippet) en Sacha (Moskva chereomushki).

Ook als liedzanger en concertsolist heeft Martijn Sanders een grote reputatie opgebouwd en is hij te horen op de belangrijke podia in binnen en buitenland.

Tot zijn recente engagementen behoren o.a Bach's Matthäuspassion met het Residentie-orkest olv John Nelson, Joseph in Berlioz' L' enfance du Christ met het Brabants orkest olv Michael Tabachnik, L'ami in Debussy's La chûte de la maison Usher met het Radiofilharmonisch orkest olv Edo de Waart en met datzelfde orkest olv Alexander Liebreich de Don Quichotteliederen van Ravel en Ibert. In de Zaterdagmatinee van het Concertgebouw was hij te horen als Protesilaos in Rudolf Escher's Protesilaos en Laodamia. Met het Limburgs symfonieorkest werkte hij samen in Mahlers' Lieder eines Fahrenden Gesellen.

Onlangs debuteerde Martijn Sanders in Munchen als Vitellius in Herodiade (Massenet) naast o.m Agnes Baltsa. En zong hij olv Marco Armiliato de rol van Johann in Werther (Massenet).

Martijn Sanders werkte verder samen met orkesten en ensembles als het Radio kamerorkest, Holland symfonia, het Nederlands kamerorkest, het Gelders orkest, het Nederlands blazersensemble, de Brandenburger symphoniker en het Doelenensemble en werkte daarbij samen met dirigenten als Jaap van Zweden, Matthias Bahmert, Kenneth Montgomery, Micha Hamel, Lawrence Renes, Frans Brügggen, Jun Märkl, Reinbert de Leeuw en Tan Dun.

Giovanni Battista Pergolesi 1710 - 1736

Pergolesi was een Italiaans componist, violist en organist.

Pergolesi was een van de belangrijkste vroege componisten van opera buffa (komische opera). Zijn opera seria Il prigionier superbo omvatte de populaire buffa-tweeakter intermezzo, La Serva Padrona (1733). Toen het stuk in 1752 werd opgevoerd in Parijs, vormde het de aanleiding voor de zogenaamde querelle des bouffons (ruzie van de komieken) tussen aanhangers van de serieuze Franse opera van componisten als Jean-Baptiste Lully en Jean-Philippe Rameau en aanhangers van nieuwe Italiaanse komische opera. Pergolesi diende als voorbeeld voor de laatste stijl tijdens deze ruzie die de muziekgemeenschap

van Parijs twee jaar lang verdeeld hield. Pergolesi schreef ook veel kerkmuziek, waaronder een mis in F. Het is echter zijn *Stabat Mater* (1736), voor sopraan (sopranist), alt (contratenor) en orkest, dat de meeste bekendheid geniet. Het werk is in opdracht geschreven ter vervanging van het *Stabat Mater* van Alessandro Scarlatti die tot dan toe elke Goede Vrijdag in Napels was opgevoerd. Het werk bleef populair, werd het meest gedrukte werk van de achttiende eeuw, en werd bewerkt door verschillende andere componisten, onder wie Johann Sebastian Bach, die het gebruikte als basis voor zijn motet *Tilge, Höchster, meine Sünden*, BWV 108.

Reinhard Keiser (1674 - 1739)

Vader, Gottfried Keiser, was sinds 1671 als organist werkzaam in Teuchen. Hij vertrok rond 1674 met onbekende bestemming, zodat Reinhard waarschijnlijk alleen door zijn moeder: Agnes Dorothee van Etdorf, werd grootgebracht. Op 31 juli 1685 ging hij naar de Thomasschule in Leipzig, waar hij een grondige muzikale opleiding kreeg. In 1693 was de opvoering van zijn [vermoedelijk] eerste opera: *Basilus in Arcadia*. In het volgend jaar werd hij in Braunschweig tot ‘kamercomponist’ benoemd. In 1697 verhuisde hij naar Hamburg en waar hij, in het toenmalige operahuis aan de Ganzenmarkt, zijn “Der geliebte Adonis” uitvoerde. Voor dit operahuis, dat hij van 1703 tot 1707 leidde, schreef hij het merendeel van zijn toneelmuziek. Op 3 januari 1712 trouwde hij met de bekende zangeres Barbara Oldenburg. Van 1719 tot 1720 werkte hij mee aan vele muzikale optredens in Stuttgart, maar hij kreeg geen aanstelling aan het hof van Württemberg. In 1721 keerde hij kort terug naar Hamburg. Aan het einde van dat jaar vertrok hij naar Kopenhagen waar hij tot Koninklijke Kapelmeester aan het Deense hof was benoemd. Na meerdere bezoeken aan Hamburg verhuisde hij in 1723 weer terug en ging door met het schrijven van opera’s voor het huis aan de ganzenmarkt, waar hij, samen met de nieuwe directeur Telemann, de programmering verzorgde. Totaal schreef hij 136 opera’s. In 1728 werd hij Cantor aan de Hamburgse Dom, waar hij zich de rest van zijn leven overwegend aan kerkmuziek wijdde. Er bestaat een duidelijke overeenkomst in opbouw en instrumentatie tussen de passies van Keiser en die van Bach. Bijvoorbeeld het laten begeleiden van de woorden van Christus door strijkinstrumenten.

Het Stabat Mater

Het *Stabat Mater* is een van oorsprong liturgisch gedicht. Het ontstond in de Middeleeuwen in de marge van de officiële kerkelijke liturgische gezangen. De tekst van de hymne beschrijft het leed van Maria bij de kruisdood van Jezus. Nadien werd het als beeldenreeks blijvend in het Romeins missaal geschreven en werd het daarmee een erkend onderdeel van de kerkelijke liturgie. Al snel kreeg dit gedicht een Gregoriaanse toonzetting. De oorspronkelijke auteur is onbekend. Meestal wordt Jacopone da Todi (1228-1306) als auteur genoemd.

Stabat Mater - Giovanni Battista Pergolesi

Stabat mater dolorosa
luxta crucem lacrimosa,
Dum pendebat filius;

De moeder stond door smart bevangen
en met tranen langs haar wangen
waar haar zoon gekruisigd hing

Cuius animam gementem,
Contristantem et dolentem
Pertransivit gladius.

en het was haar in haar lijden
of een zwaard haar kwam doorsnijden
dat dwars door het hart heen ging.

O quam tristis et afflicta
Fuit illa benedicta
Mater unigeniti!

Hoe verdrietig en verloren
was de toch zo uitverkoren
moeder die hem 't leven gaf.

Quae maerebat et dolebat
Et tremebat, cum videbat
Nati poenas incliti.

Ze moest klagen, ze moest rouwen
en ze beefde bij 't aanschouwen
van zijn vreselijke straf.

Quis est homo, qui non fleret,
Matrem Christi si videret
In tanto supplicio?

Wie voelt er geen tranen komen,
die daarheen wordt meegenomen,
waar hij Christus' moeder vindt?

Quis non posset contristari,
Piam matrem contemplari
Dolentem cum filio?

Wie zou tranen binnenhouden
als hij dat verdriet aanschouwde
van de moeder bij haar kind?

Pro peccatis suae gentis
Iesus vidit in tormentis
Et flagellis subditum,

Zij zag wat hij heeft geleden
voor het kwaad dat mensen deden,
zag de zweepen, zag het slaan,

Vidit suum dulcem natum
Morientem, desolatum,
Cum emisit spiritum.

hoorde 't kind, door haar gedragen,
stervende om bijstand vragen,
zag hoe hij is doodgegaan.

Eia, mater, fons amoris,
Me sentire vim doloris
Fac, ut tecum lugeam;

Vrouw van liefde en genade,
wil toch op mijn schouders laden
alles wat u lijden doet.

Fac, ut ardeat cor meum
In amando Christum Deum,
Ut sibi complaceam.

'k Wil mijn hart aan hem verpanden,
laat mij dan van liefde branden
opdat ik hem zo ontmoet.

Sancta mater, illud agas,
Crucifigi fige plagas
Cordi meo valide;

Tui nati vulnerati,
Iam dignati pro me pati
Poenas mecum divide.

Fac me vere tecum flere,
Crucifixo condolere,
Donec ego vixero.

Iuxta crucem tecum stare,
Te libenter sociare
In planctu desidero.

Virgo virginum praeclara,
Mihi iam non sis amara,
Fac me tecum plangere,

Fac, ut portem Christi mortem
Passionis eius sortem
Et plagas recolare.

Fac me plagis vulnerari,
Cruce hac inebriari
Ob amorem filii;

Inflamatus et accensus
Per te, virgo, sim defensus
In die iudicii.

Fac me cruce custodiri,
Morte Christi praemuniri,
Confoveri gratia;

Quando corpus morietur,
Fac ut animae donetur
Paradisi gloria. Amen.

Moeder, wil mijn hart bezeren
met de wonden die hem deren,
die zo nederig wilde zijn

om te lijden voor mijn zonden.
Laat mij lijden aan zijn wonden,
laat mij delen in de pijn.

Laat mij huilen aan uw zijde,
laat het kruis ook mij doen lijden
tot ik zelf eens doodgaan moet:

'k wil mij naar het kruis begeven
om daar met u mee te leven
in wat hem zo lijden doet.

Stralende, ik moet u eren,
wil u toch niet van mij keren,
laat mij huilend bij u staan.

Laat mij Christus' dood ervaren,
laat mij in mijn hart bewaren
al wat hem is aangedaan.

Laat zijn pijnen mij genaken,
laat het kruis mij dronken maken
van de liefde voor uw zoon

en wil dan mijn voorspraak wezen
als ik 't helse vuur moet vrezan
na het oordeel voor zijn troon.

Laat het kruis over mij waken,
laat zijn dood mij sterker maken,
zodat hij me begeleidt

en mijn ziel, als 't lijf moest sterven,
de verrukking doet verwerven
die de hemel ons bereidt. Amen

Passion nach dem Evangelisten Markus - Reinhard Keiser

1. Sonata [Chor]

Jesus Christus, ist um unsrer Missetat willen verwundet, und um unsrer Sünden willen zerschlagen; die Strafe liegt auf ihm, auf dass wir Frieden hätten und durch seine Wunden sind wir geheilet.

2. Recitativo

Und da sie den Lobgesang gesprochen hatten, gingen sie hinaus an den Ölberg, und Jesus sprach zu ihnen:

“Ihr werdet euch in dieser Nacht alle an mir ärgern, denn es stehet geschrieben: Ich werde den Hirten schlagen, und die Schafe werden sich zerstreuen; aber nachdem ich auferstehe, will ich vor euch hingehen in Galiläam.”

Petrus aber saget zu ihm: “Un wenn sie sich alle ärgerten, so wollte ich mich doch nicht ärgern.”

Und Jesus sprach zu ihm: “Wahrlich, ich sage dir, heute, in dieser Nacht, ehe denn der Hahn zweimal krähet, wirst du mich dreimal verleugnen.”

Der redet aber noch weiter: “Ja, wenn ich mit dir auch sterben müsste, wollt ich dich nicht verleugnen.” Dasselbe gleiche sagten sie alle.

Und sie kamen zu dem Hofe mit Namen Gethsemane, und er sprach zu seinen Jüngern: “Setzet euch hier, bis ich hingehet und bete.”

3. Aria

Will ich die Angst betreten, so gehe hin und beten, zu deinem heiligen Gott. Und sollst du nun zerfallen, kannst du im Fallen lallen, so wirst du nicht zu Spott.

4. Recitativo

Und nahm zu sich Petrus und Jacobus und Johannes, und fing an zu zittern und zu zagen und sprach:

Meine Sehle is betrübt bis in den Tod; enthaltet euch hier, und wachet. Und ging ein

1. Sonata [koor]

Jezus Christus is om onze misdaden verwond en vanwege onze zonden verbrijzeld, hem is de straf opgelegd, zodat wij in vrede kunnen leven en door zijn wonden zijn wij genezen.

2. Recitatief

Nadat ze de lofzang hadden gezongen, vertrokken ze naar de Olijfberg. Jezus zei tegen hen:

“Jullie zullen je allemaal aan mij ergeren, want er staat geschreven: ‘Ik zal de herder doden, en de schapen zullen uiteengedreven worden.’ Maar nadat ik uit de dood ben opgewekt, zal ik jullie voorgaan naar Galilea.” Petrus zei tegen hem: “Als iedereen zich aan u zou ergeren, zou ik dat nog niet doen!”

Jezus antwoordde: “Ik verzeker je: juist jij zult me vannacht, nog voor de haan tweemaal gekraaid heeft, driemaal verloochenen.”

Maar Petrus hield met grote stelligheid vol: “Al zou ik met u moeten sterven, ik zal u nooit verloochenen.” Alle anderen zeiden iets dergelijks.

Ze kwamen bij een olijfgaard die Getsemane heette, en hij zei tegen zijn leerlingen: “Blijven jullie hier zitten, terwijl ik ga bidden.”

3. Aria

Het is mij bang te moede, bidt nu tot de Algoede, tot uwe heil'ge God. Als alles om u schamel wordt en uw gebed gestamel wordt, dan treft u blaam noch spot.

4. Recitatief

Hij nam Petrus, Jakobus en Johannes met zich mee. Hij voelde zich onrustig en angstig worden en zei tegen hen:

“Ik voel me dodelijk bedroefd; blijf hier waken.” Hij liep nog een stukje verder, liet zich

PAUZE

wenig fürbass, fiel auf die Erde und betet, dass, wenn es möglich wäre die Stunde vorüberginge, und sprach: "Abba, mein Vater, es ist dir alles möglich, überhebe mich dieses Kelchs! Doch nicht wie ich will, sondern wie du willst."

5. Choral

Was mein Gott will, das g'scheh allzeit, sein Will', der ist der beste. Zu helfen den'n er ist bereit, die an ihn glauben feste. Er hilft aus Not, der fromme Gott, und züchtigt mit Massen: wer Gott vertraut, fest auf ihn baut, den will er nicht verlassen.

6. Recitativo

Und kam und fand sie schlafend, und sprach zu Petro: "Simon, Simon, schläfest du? Vermöchtest du denn nicht eine Stunde mit mir zu wachen? Wachet und betet, dass ihr nicht in Versuchung fallet, der Geist ist willig, aber das Fleisch ist schwach." Und ging wieder hin, und sprach dieselben Worte; und kam wieder und fand sie abermal schlafend, und ihre Augen waren voll Schlaf's und wussten nicht was sie ihm antworteten; und er kam zum dritten Mal, und sprach zu ihnen: "Ach! Wollt ihr nun schlafen und ruhen, es ist genug, die Stunde ist kommen; siehe, des Menschen Sohn wird überantwortet in der Sünder Hände; stehet auf, lasst uns gehen, siehe, der mich verrät ist nahe, ist nahe."

7. Recitativo

Und alsbald, da er noch redet, kam herzu Judas, der Zwölfe einer, und eine grosse Schar mit ihm, mit Schwertern und mit Stangen, von den Hohenpriestern und Schriftgelehrten und Ältesten. Und der Verräter hatte ihnen ein Zeichen gegeben und gesagt: "Welchen ich küssen werde, der ist's, den greifet und führet ihn gewiss." Und da er

toen op de grond vallen en bad dat dit uur zo mogelijk aan hem voorbij mocht gaan. Hij zei: "Abba, Vader, voor u is alles mogelijk, neem deze beker van mij weg. Maar laat niet gebeuren wat ik wil, maar wat u wilt."

5. Koraal

Wat mijn God wil gebeurt altijd, zijn wil gaat al te boven. Hij is altijd tot hulp bereid, wie vast in hem geloven. Hij redt uit nood, de goede God, en blijft niet altijd haten: wie God vertrouwt, vast op Hem bouwt, die zal hij niet verlaten.

6. Recitatief

Hij liep terug en zag dat zijn leerlingen lagen te slapen. Hij zei tegen Petrus: "Simon, slaap je? Kon je niet één uur waken? Blijf wakker en bid dat jullie niet in beproeving komen; de geest is wel gewillig, maar het lichaam is zwak.." Weer ging hij weg om te bidden, met dezelfde woorden als daarvoor. Toen hij weer terugkwam, lagen ze opnieuw te slapen, want hun ogen vielen steeds dicht, en ze wisten niet wat ze hem moesten antwoorden. Toen hij voor de derde maal terugkwam, zei hij tegen hen: "Willen jullie nog steeds slapen en rusten? Het is genoeg: het ogenblik is gekomen waarop de Mensenzoon wordt uitgeleverd in de handen van zondaars. Sta op, laten we gaan; kijk, hij die me verraadt, is al vlakbij."

7. Recitatief

Nog voor hij uitgesproken was, kwam Judas eraan, een van de twaalf, in gezelschap van een met zwaarden en knuppels bewapende bende die door de hogepriesters, schriftgeleerden en oudsten was gestuurd. Met hen had zijn verrader een teken afgesproken. Hij had gezegd: "Degene die ik kus, die is het. Neem hem gevangen en voer hem weg onder strenge

kam, trat er bald zu ihm und sprach zu ihm: "Rabbi, rabbi."und küsset ihn.

8. Aria

Wenn nur der Leib wird sterben müssen, so soll die Seele Jesum küssen, auf seinen göttlich seelgen Mund, doch nicht wie dieser Judas tate, mit Gall'vermischem schnödem Rate, nein, nein, aus innerm Herzensgrund.

9. Recitativo

Die aber legten ihre Hände an ihn, und griffen ihn. Einer aber von denen die dabei stunden, zog sein Schwert aus, und schlug des Hohenpriesters Knecht, und hieb ihm ein Ohr ab. Und Jesus antwortet und sprach zu ihnen: "Ihr seid ausgegangen, als zu einem Mörder, mit Schwertern und mit Stangen mich zu fahen; ich bin täglich im Tempel bei euch gesessen und habe gelehret, und ihr habt mich nicht gegriffen; aber, auf dass die Schrift erfüllet würde."

10. Recitativo

Und die Jünger verliessen ihn alle und flohen. Und es war ein Jüngling der folgte ihm nach, der war mit Leinwand bekleidet auf der blossen Haut und diesen Jüngling griffen sie; er aber liess die Leinwand fahren, und flohe nackt von ihnen. Und sie führeten Jesum zu den Hohenpriestern und Ältesten und Schriftgelehrten Petrus aber folgete ihm nach von ferne bis hinein in des Hohenpriesters Palast, uns sass bei den Knechten und wärmte sich bei dem Licht. Aber die Hohenpriester und der ganze Rat suchten Zeugnis wider Jesum und funden nichts. Viel gaben falsches Zeugnis wider Jesum, aber ihr Zeugnis stimmte nicht überein. Und etliche stunden auf und gaben falsches Zeugnis wider ihn und sprachen:

bewaking." Toen hij eraan kwam, liep hij recht op Jezus af, zei: "Rabbi!" en kuste hem.

8. Aria

Zal ooit het lichaam sterven moeten, laat dan de ziel Heer Jezus groeten en kussen op zijn zaal'ge mond, Maar niet als Judas het gedaan heeft, die met zijn kus zijn Heiland aangeeft, nee, eer uit 's harten diepste grond.

9. Recitatief

Ze grepen hem vast en namen hem gevangen. Een van de omstanders trok een zwaard, ging de dienaar van de hogepriester te lijf en sloeg hem een oor af. Jezus zei tegen hen: "U bent er met zwaarden en knuppels op uitgetrokken om mij te arresteren, alsof ik een misdadiger ben! Dagelijks was ik bij jullie in de tempel om onderricht te geven, en toen hebben jullie me niet gevangengenomen; maar dit gebeurt omdat de Schriften in vervulling moeten gaan."

10. Recitatief

Toen lieten allen hem in de steek en vluchten weg. Een jongeman, die alleen een linnen kleed aanhad, probeerde bij hem te blijven, maar toen ook hij werd vastgegrepen, liet hij het kleed in hun handen achter en vluchtte naakt weg. Jezus werd meegevoerd naar het huis van de hogepriester om te worden vorgeleid, en alle hogepriesters, oudsten en schriftgeleerden kwamen daar bijeen. Petrus volgde hem op een afstand tot op de binnenplaats van het huis van de hogepriester, waar hij tussen de knechten ging zitten en zich warmde aan het vuur. De hogepriesters en het hele Sanhedrin probeerden iemand een getuigenverklaring tegen Jezus te laten afleggen op grond waarvan ze hem ter dood konden veroordelen, maar dat lukte hun niet; want hoewel veel mensen een valse verklaring aflegden, waren hun getuigenissen niet eensluidend. Toen kwamen er een paar met de volgende valse verklaring:

11. Chor

Wir haben gehöret dass er saget: "ich will den Tempel der mit Händen gemacht ist, abbrechen und in dreien Tagen einen andern bauen, der nicht mit Händen gemacht ist."

12. Recitativo

Aber ihr Zeugnis stimmt noch nicht überein und der Hohepriester stund unter ihnen auf und fragete Jesum und sprach: "Antwortest du nichts zu dem, antwortnichtsaber was diese wider " Da fraget ihn der Hohepriester abermal und sprach zu ihm: "Bist du Christus, der Sohn des Hochgelobten?" Jesus sprach: "Ich bin's, und ihr werdet sehen des Menschen Sohn sitzen zur rechten Hand der Kraft und kommen auf des Himmels Wolken."

Da zerriss der Hohepriester seine Kleider und sprach: "Was brauchen wir weiter Zeugnis! Ihr habt gehöret die Gotteslästerung! Was dünket euch?" Sie aber verdammten ihn alle, dass er des Todes schuldig wäre. Da fingen an etliche ihn zu verspeien und met Fäusten zu schlagen und zu ihm zu sagen:

13. Chor

"Weissage uns, weissage uns!"

14. Recitativo

Und die Knechte schlugen ihn ins Angesicht. Und Petrus war da und ging in den Palast; da kam des Hohenpriesters Mägde eine, und da sie sahe Petrum sich wärmen, schauet sie ihn an und sprach: "Und du warest auch mit Jesu van Nazareth!" Er leugnete aber und sprach: "Ich kenne ihn nicht, weiss auch nicht was du sagest." Und er ging hinaus in den Vorhof und der Hahn krähet. Und die Magd sahe ihn, und hub abermal an zu sagen zu den'n die dabei stunden: "Dieser ist der einer!" Und er leugnet abermal; und nach einer kleinen Weile sprachen abermal zu Petro, die dabei stunden:

11. Koor

We hebben hem horen zeggen: "Ik zal die door mensenhanden gemaakte tempel afbreken en in drie dagen een andere opbouwen die niet door mensenhanden gemaakt is."

12. Recitatief

Maar ook op dit punt waren de getuigenverklaringen niet afdoende. De hogepriester stond op en vroeg Jezus: "Waarom antwoordt u niet? U hoort toch wat deze getuigen zeggen?" Maar hij bleef zwijgen en antwoordde niet. Toen vroeg de hogepriester hem: "Bent u de messias, de Zoon van de Gezegende?" Jezus zei: "Dat ben ik, en u zult de Mensenzoon aan de rechterhand van de Machtige zien zitten en hem zien komen op de wolken van de hemel."

De hogepriester scheurde zijn kleren en zei: "Waarvoor hebben we nog getuigen nodig? U hebt de godslastering gehoord; wat is uw oordeel?" Allen oordeelden dat hij schuldig was en de doodstraf verdiende. Toen begonnen sommigen hem te bespuwen; ze blinddoekten hem en sloegen hem in het gezicht en zeiden tegen hem:

13. Koor

"Profeteer nu maar!" [wie u geslagen heeft]

14. Recitatief

En ook de dienaren onthaalden hem op vuistslagen. Terwijl Petrus beneden op de binnenplaats was, kwam een van de dienstmeisjes van de hogepriester voorbij. Toen ze Petrus bij het vuur zag zitten, keek ze hem aan en zei: "Jij was ook bij die Jezus van Nazaret!" Maar hij ontkende dat en zei: "Ik weet niet waar je het over hebt, ik begriep echt niet wat je bedoelt." Hij ging naar buiten, naar het voorportaal, en er kraaide een haan. Toen het meisje hem daar weer zag, zei ze opnieuw, nu tegen de omstanders: "Hij is een van hen!" Maar hij ontkende het weer. En al gauw zeiden ook de omstanders tegen Petrus:

15. Chor

"Wahrlich, du bist der einer, denn du bist ein Galiläer und deine Sprache lautet gleich also."

16. Recitativo

Er aber fing an sich zu verfluchen und sprach: "Ich kenne des Menschen nicht, von dem ihr redet." Und der Hahn krähet zum andernmal da gedachte Petrus an das Wort, das Jesus zu ihm sagete: "Ehe der Hahn zweimal krähet, wirst du mich dreimal verleugnen", und er hub an zu weinen.

17. Aria

Wein', ach wein' jetzt um die Wette, meiner beiden Augen Bach!
O, dass ich gnug Tränen hätte, zu beweinen diese Schmach.
O, dass aus der Tränen Bronnen käm ein starker Strom geronnen,
mich umgibt der Sünde Kette, Angst und lauter Ungemach.

18. Sinfonia

19. Recitativo

Und bald am Morgen hielten die Hohenpriester einen Rat mit den Ältesten und Schriftgelehrten, dazu der ganze Rat, und banden Jesum und führten ihn hin und überantworteten ihn Pilato, und Pilatus fraget ihn: "Bist du der König der Juden?" Er antwortete und sprach: "Ich bin's!" Und die Hohenpriester beschuldigten ihn hart. Pilatus aber fragte ihn abermals und sprach: "Antwortest du nichts? Siehe, wie hart sie dich verklagen!"

20. Aria

Klaget nur, ihr Kläger hier, wie ihr wollet ihn verklagen, klaget nur. Dieses habt ihr zum Gewinn, dass er's gerne will ertragen, sonst bleibt rein sein Herz und Sinn.

15. Koor

"Je bent wel degelijk een van hen, want jij komt ook uit Galilea, je accent verraadt je."

16. Recitatief

Maar hij begon te vloeken en zwoer: "Ik ken die man over wie jullie het hebben niet!" En meteen kraaide de haan voor de tweede keer. En Petrus herinnerde zich dat Jezus tegen hem gezegd had: "Voordat een haan tweemaal heeft gekraaid, zul je mij driemaal verloochenen." En hij begon te huilen.

17. Aria

Huil, ja huil maar zelfvoldane. Het is m'n verdiende loon.
O, had ik maar genoeg tranen voor de smadelijke hoon.
Laat mijn tranen beken banen, zwellen tot een sterke stroom.
Nu mijn zonden mij omvamen*), houdt het kwaad mij in zijn toom.
*) omarmen

18. Intermezzo

19. Recitatief

's Ochtends in alle vroegte kwamen de hogepriesters, de oudsten en de schriftgeleerden en het hele Sanhedrin in vergadering bijeen. Na Jezus geboeid te hebben, brachten ze hem weg en leverden hem over aan Pilatus. Pilatus vroeg hem: "Bent u de koning van de Joden?" Hij antwoordde: "Dat ben ik." De hogepriesters brachten allerlei beschuldigingen tegen hem in. Pilatus vroeg hem toen: "Waarom antwoordt u niet? U hoort toch waar ze u allemaal van beschuldigen?"

20. Aria

Klaag maar, vuige klagerschaar, wat graag wil je beschulden!
Jullie zijn beklagenswaard, hij wil't gaarne dulden: zo blijft hij, de getarte, rein van harte.

21. Recitativo

Jesús aber antwortete nichts mehr, also, dass auch Pilatus verwunderte. Er pflegte aber ihnen auf das Osterfest einen Gefangenen los zu geben, welchen sie begehrten. Es war aber einer, genannt Barabas, gefangen mit den Aufrührischen, die im Aufruhr einen Mord begangen hatten. Und das Volk ging hinauf und bat, dass er tät, wie er pfliget. Pilatus aber antwortet ihnen: "Wollt ihr, dass ich euch den König der Juden losgebe?" Denn er wusste, dass ihn die Hohenpriester aus Neid überantwortet hatten. Aber die Hohenpriester reizeten das Volk, dass er ihnen viel lieber Barrabam losgebe. Pilatus aber antwortet wiederum und sprach: "Was wollt ihr denn, dass ich tue dem, den ihr schuldiget, er sei der König der Juden?" Sie schriehen abermals:

22. Chor

"Kreuzige ihn! " Pilatus aber sprach zu ihnen: "Was hat er denn Übels getan?" Aber sie schriehen noch viel mehr: "Kreuzige ihn!"

23. Choral

O hilf', Christe, Gottes Sohn, durch dein bitter Leiden, dass wir dir stets untermant, all'Untugend meiden; deinen Tod und sein Ursach fruchtbarlich bedenken, dafür, wie wohl arm und schwach, dir Dankopfer schenken.

PARTE SECUNDA

24. Sinfonia

25. Recitativo

Pilatus aber gedachte, dem Volk genug zu tun und gab ihnen Barrabam los und überantwortet ihnen Jesum, dass er gezeiselt und gekreuziget würde. Die Kriegesknechte aber führten ihn hinein in das Richthaus und riefen zusammen die ganze Schar und zogen ihm ein Purpur an und

21. Recitatief

Maar Jezus zei helemaal niets meer, tot verwondering van Pilatus. Pilatus had de gewoonte om op elk pesachfeest één gevangene vrij te laten op verzoek van het volk. Op dat moment zat er een zekere Barabbas gevangen, samen met de andere opstandelingen die tijdens het oproer hadden vermoord. Een grote groep mensen trok naar Pilatus en begon hem te vragen om ook nu te doen wat zijn gewoonte was. Pilatus vroeg hun: "Wilt u dat ik de koning van de Joden vrijlaat?" Want hij begreep wel dat de hogepriesters hem uit afgunst hadden uitgeleverd. Maar de hogepriesters hitsten de menigte op om te zeggen dat hij Barabbas moest vrijlaten. Toen zei Pilatus tegen hen: "Wat wilt u dan dat ik doe met die man die u de koning van de Joden noemt?" En ze begonnen weer te schreeuwen:

22. Koor

"Kruisig hem!", riepen ze. Pilatus vroeg: "Wat heeft hij dan misdaan?" Maar ze schreeuwden nog harder: "Kruisig hem!"

23. Koraal

Help ons Christus, Godes Zoon, door uw bitter lijden, maak dat wij als dankbetoon alle ondeugd mijden; wij, de oorzaak van Uw dood, willen schuld belijden en U, hoewel arm en zwak, dankoffers bereiden.

TWEEDE DEEL

24. Introductie

25. Recitatief

Omdat Pilatus de menigte tevreden wilde stellen, liet hij Barabbas vrij. Jezus leverde hij uit om gekruisigd te worden, nadat hij hem eerst nog had laten geselen. De soldaten leidden hem weg, het paleis in, en riefen de hele cohort bijeen. Ze trokken hem een purperen gewaad aan, vlochten een

flochten eine Dornenkrone und setzten sie ihm auf und fingen an ihn zu grüssen:

26. Chor

"Gegrüßet seist du, der Juden König!"

27. Recitativo

Und schlugen ihn auf's Haupt mit dem Rohr und sie speieten ihn und fielen auf die Knie und beteten ihn an. Und da sie ihn verspottet hatten, zogen sie ihm den Purpur aus und legten ihm seine eigenen Kleider an und führten ihn hinaus, dass sie ihn kreuzigten und zwangen einen der vorüberging, mit Namen Simon von Cyrene, der vom Felde kam, der ein Vater war Alexandri und Ruffi, dass er ihm das Kreuz nachtrüge.

28. Aria

O süßes Kreuz, o Baum des Lebens, hier wächst die Frucht des edlen Lebens, die aus des Herren Wunden kam. Mensch, greif zu diesen Lebensfrüchten, so wirst du Sodoms Schaugerichten und deinen Sünden ewig gram

29. Recitativo

Und sie brachten ihn an die Stätte Golgatha, das ist verdolmetschet: Schädelstätt, und sie gaben ihm Myrrhen und Wein zu trinken und er nahm's nicht zu sich.

30. Aria

O Golgotha!, Platz herber Schmerzen, hier ist es wo der Heiland starb. Nimm, Seele, nimm es recht zu Herzen, weil er dadurch dein Heil erwarb.

31. Recitativo

Und da sie ihn gekreuziget hatten, teilten sie seine Kleider und warfen das Los drum, welcher etwas bekäme. Und es war um die dritte Stunde da sie ihn kreuzigten.

32. Aria

Was seh' ich hier, ist dies mein Auserwählter?

kroon van doornakken en zetten hem die op. Daarna brachten ze hem hulde met de woorden:

26. Koor

"Gegroet, koning van de Joden!"

27. Recitatief

Ze sloegen hem met een rietstok tegen het hoofd en bespuwden hem, en bogen onderdanig voor hem. Nadat ze hem zo hadden bespot, trokken ze hem het purperen gewaad uit en deden hem zijn kleren weer aan. Toen brachten ze hem naar buiten om hem te kruisigen. Ze dwongen een voorbijganger die net de stad binnenkwam, Simon van Cyrene, de vader van Alexander en Rufus, om het kruis te dragen.

28. Aria

Bitterzoet kruis, o boom des levens, maar boom des doods toch zeker tevens, 's Heren bloed draagt eed'le vrucht. Mens, laat uw levensdorst hier lessen, wees voor Sodoms schijnprocessen en uwe zonden niet beducht.

29. Recitatief

Ze brachten hem naar Golgota, wat in onze taal 'schedelplaats' betekent. Ze wilden hem met mirre vermengde wijn geven, maar hij nam die niet aan.

30. Aria

O Golgota!, plaats van wrange smarten, hier is't dat de Heiland stierf. Neem Zijn kruisdood u ter harte, daar hij hier uw heil verwierf.

31. Recitatief

Ze kruisigden hem en verdeelden zijn kleren onder elkaar; ze dobbelden erom wie wat zou krijgen. Het was in het derde uur na zonsopgang toen ze hem kruisigden.

32. Aria

Wat zie ik hier? Is dit de uitverkorene? Mijn dierb're schat, mijn Jezus, eerstgeborene,

Mein teurer Schatz, mein Jesus, mein Vermählter,
dem jetzt für mich das Herz in Liebe bricht;
ich kenn' ihn fast vor Blut und Marter nicht.

33. Recitativo
Und es war oben über ihm geschrieben, was man ihm Schuld gab, nämlich: Ein König der Juden. Und sie kreuzigten mit ihm zweene Mörder, einen zu seiner Rechten und einen zur Linken, da ward die Schrift erfüllet, die da saget:: "Er ist unter die Übeltäter gerechnet".
Und die vorüber gingen lästerten ihn und schüttelten ihre Häupter und sprachen:

34. Chor
"Sieh doch, wie fein zerbrichst du den Tempel und bauest ihn in dreien Tagen, hilf dir nur selber und steig herab vom Kreuz."

35. Recitativo
Desselben gleichen die Hohenpriester, verspotteten ihn untereinander samt den Schriftgelehrten und sprachen:

36. Chor
"Er hat andern geholfen und kann sich selbst nicht helfen, ist er Christus und König von Israel, so steige er nun vom Kreuz, auf dass wir sehen und glauben."

37. Recitativo
Und die mit ihm gekreuziget waren schmäheten ihn auch. Und nach der sechsten Stunde ward eine Finsternis über dem ganzen Land bis um die neunte Stunde; und um die neunte Stunde rief Jesus laut und sprach:

38. Aria
"Eli, Eli lama asabthani."

39. Recitativo
Das ist verdolmetschet: "Mein Gott, mein Gott, warum hast du mich verlassen?" Und etliche, die dabei stunden, da sie das hörten sprachen sie:

die mijnentwege hier zijn bloed vergiet.
'k Herken hem haast vol bloed en wonden niet.

33. Recitatief
Het opschrift met de aanklacht tegen hem luidde: 'De koning van de Joden'. Samen met hem kruisigden ze twee misdadigers, de een rechts van hem, de ander links. Zo ging in vervulling wat de Schrift zegt: "Hij werd gerekend tot de wettelozen." De voorbijgangers keken hoofdschuddend toe en dreven de spot met hem:

34. Koor
"Ach, kijk nu toch eens! Jij die de tempel afbreekt en in drie dagen weer opbouwt, red jezelf toch door van het kruis af te komen."

35. Recitatief
Ook de hogepriesters en de schriftgeleerden maakten onder elkaar zulke spottende opmerkingen:

36. Koor
"Anderen heeft hij gered, maar zichzelf redden kan hij niet; laat die messias, die koning van Israël, nu van het kruis afkomen. Als we dat zien, zullen we geloven!"

37. Recitatief
Ook de twee andere gekruisigden beschimpden hem. Op het middaguur viel er een duisternis over het hele land, die drie uur aanhield. In het negende uur, riep Jezus met luide stem:

38. Aria
"Eloi, Eloi, lama sabachthani?"

39. Recitatief
Wat in onze taal betekent: "Mijn God, mijn God, waarom hebt u mij verlaten?" Toen de omstanders dat hoorden, zeiden enkelen van hen:

40. Chor
"Siehe, er rufet den Elias."

41. Recitativo
Da lief einer und füllet einen Schwamm mit Essig und steckte ihn auf ein Rohr und tränket ihn und sprach: "Halt! Lasst sehen ob Elias komme und ihm helfe." Aber Jesus schrie laut und verschied.

42. Choral
Wann ich einmal soll scheiden, so scheid nicht von mir, wann ich den Tod soll leiden, so tritt du dan herfür. Wann mir am allerbängsten wird um das Herze sein, so reiss mich aus den Ängsten kraft deiner Angst und Pein. Erscheine mir zum Schilde, zum Trost in meiner Not und lass mich sehn dein Bilde in deiner Kreuzesnot. Da will ich nach dir blicken, da will ich glaubensvoll dich fest an mein Herz drücken. Wer so stirbt, der stirbt wohl.

43. Aria
Seht, menschenkinder seht, der Fürst der Welt vergeht. Der Friedensengel klaget, saust Lüfte, Menschen, zaget der alles sonst erhält, der alles trägt, verfällt.

44. Aria
Der Fürst der Welt erbleicht, das Licht der Welt entweicht. Ehre ist verachtet, der Tröster ist verschmachtet, ach schaut:, sein Leiden macht den lichten Tag zur Nacht

45. Sinfonia

46. Recitativo

Und der Vorhang des Tempels zerriss in zwei Stück' von oben an bis unten aus. Der Hauptmann aber, der dabei stund ihm gegenüber und sahe, dass er mit solchem geschrei verschied, sprach er: "Wahrlich, dieser ist Gottes Sohn gewesen." Und es waren auch Frauen da, die von fern solches schaueten, unter diesen waren Maria

40. Koor
"Hoor, hij roept Elia!"

41. Recitatief
Iemand ging snel een spons halen, door-drenkte die met zure wijn, stak de spons op een stok en probeerde hem te laten drinken, terwijl hij zei: "Laten we eens kijken of Elia komt om hem eraf te halen." Maar Jezus slaakte een luide kreet en blies de laatste adem uit.

42. Koraal
Moet ik van 't leven scheiden, scheidt Gij dan niet van mij. Moet ik ten dode lijden, blijft Gij dan aan mijn zij, Als 't mij het meest beangste, het allerbangst zal zijn, Wek dan uit mijne angsten kracht uit Uw angst en pijn. Wordt het mij bang te moede wees Gij dan mijn tehuis. En keer mijn lot ten goede door uwe dood aan 't kruis. Dan wil ik U aanschouwen, dan wil ik welgemoed U in mijn armen houden, zo wordt het sterven zoet.

43. Aria
Ziet toe, ziet toe mensdom, de Wereldvorst komt om, hoort engelen nu klagen, ziet mensen nu versagen, met wie ons alles gaf loopt het zo treurig af.

44. Aria
De vorst der wereld kwijnt, en 's werelds licht verdwijnt, ere wordt veracht, de trooster die versmachtet. Het lijden is volbracht, de hel 'dre dag wordt nacht.

45. Intermezzo

46. Recitatief

Van een afstand keken ook enkele vrouwen toe, onder wie Maria uit Magdala en Maria de moeder van Jakobus de jongere en van Joses, en Salome. Toen hij in Galilea verbleef, waren deze vrouwen hem gevolgd en hadden ze voor hem gezorgd, net als vele andere vrouwen die met hem waren meegereisd

Magdalena und Maria des Jakobus und Joses Mutter und Salome, die ihm auch nachgefolget, da er in Galiläa war und gedienet hatten und viel andere, die mit ihm hinauf nach Jerusalem gegangen waren. Und am Abend, dieweil es der Rüsttag war, (welcher ist der Vorsabbath) kam Joseph von Arimathia, ein ehrbarer Ratsherr, welcher auch auf das Reich Gottes wartete; der wag't und ging hinein zu Pilato und bat um den Leichnam Jesu; Pilatus aber verwundert' sich dass er schon tot war und rief den Hauptmann und fraget ihn ob er schon gestorben wäre; und als er's erkundet von dem Hauptmann, gab er Joseph den Leichnam.

47. Aria
Dein Jesus hat das Haupt geneiget, man legt ihn nun ins Grab hinein.
Wem dieses nicht zu Herzen steigt, der kann nicht Jacobs Enkel zijn.

48. Recitativo
Und er kaufte ein Leinwand und nahm ihn ab und wickelte ihn in die Leinwand und legte ihn in ein Grab, das war in einen Felsen gehauen und wälzte einen Stein vor des Grabes Tür. Aber Marias Magdalena und Maria, des Joses Mutter, schaueten zu, wo er hingelegt ward.

49. Choral
O Traurigkeit, o Herzeleid, ist das nicht zu beklagen:
Gott, des Vaters einzig Kind, wird ins Grab getragen.

50. Chor
O selig ist zu dieser Frist, der dieses recht bedenket,
wie der Herr der Herrlichkeit wird ins Grab gesenket.
O Jesu du, mein Hilf' und Ruh, ich bitte dich mit Tränen,
hilf dass ich mich bis ins Grab nach dir möge sehen.
Amen, Amen.

naar Jeruzalem.
Toen de avond al gevallen was (het was de 'voorbereidingsdag', dat wil zeggen de dag voor de sabbat), kwam Josef van Arimatea, een vooraanstaand raadsheer, die zelf ook de komst van het koninkrijk van God verwachtte. Hij raapte al zijn moed bijeen en ging naar Pilatus, die hij om het lichaam van Jezus vroeg. Het bevreesde Pilatus dat hij al dood zou zijn en hij riep de centurio bij zich, aan wie hij vroeg of Jezus al gestorven was, en toen de centurio dat bevestigd had, gaf hij het lijk aan Josef.

47. Aria
Jezus sterft door deze schanddaad, buigt het hoofd in helse pijn.
Wie die wandaad onberoerd laat, kan geen kind van Jakob zijn.

48. Recitatief
Josef kocht een stuk linnen, haalde Jezus van het kruis en wickelde hem in het linnen. Daarna legde hij hem in een graf dat in de rots was uitgehouwen en rolde een steen voor de ingang. Maria uit Magdala en Maria de moeder van Joses keken toe in welk graf hij werd gelegd

49. Koor.
Oh droefenis, oh groot gemis! Dit is niet te verdragen:
God, des Vaders enig kind wordt naar 't graf gedragen.

50. Koor
Mens, bedenk bij dit tafereel: Godes plaatsbekleder,
ja, de Heer der Heerlijkheid zinkt in 't graf terneder.
O Jezus goed, die mij behoed, wil mij toch vast behouden,
maak dat ik tot in mijn graf u in 't oog mag houden
Amen, Amen

DE VOV ZOEKT DONATEURS!!

Misschien wilt u ook de Voorburgse Oratorium Vereniging steunen met een éénmalige gift of een jaarlijkse donatie als kunstlievend lid (minimum donatie € 25,00 per jaar). Als kunstlievend lid ontvangt u alle inlichtingen betreffende onze concerten en éénmaal per jaar een gratis toegangskaart voor een concert van de VOV. U kunt uw bijdrage overmaken op giro nr. 35 55 93 ten name van Voorburgse Oratorium Vereniging te Voorburg, onder vermelding van "éénmalige gift" of "donatie". U kunt ook het formulier hieronder invullen en die nu overhandigen aan één van de bestuursleden of opsturen naar het secretariaat. Wij danken u bij voorbaat voor uw bijdrage.

Secretariaat: Tuinfluiterlaan 19,
2566 SH Den Haag
tel: 070-3257546
info@vov-voorburg.nl

Ondergetekende:

Adres:

Postcode, woonplaats:

- geeft zich op als kunstlievend lid van de Voorburgse Oratorium Vereniging en zal een jaarlijkse donatie overmaken.

Handtekening:

03-2007

Dit concert wordt mede financieel mogelijk gemaakt door de provincie Zuid-Holland.

